

**Uchwała Nr XXXIV/204/10
Rady Powiatu w Lesku
z dnia 18 marca 2010 r.**

***w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych”***

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym /Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz.1592 ze zm./; i art. 35a ust.1, pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych /Dz.U. z 2008 r., Nr 14 poz. 92 ze zm./

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się „Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały zleca się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwałą wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Wiesław Matuszewski

Załącznik do
Uchwały Nr XXXIV/204/10
Rady Powiatu w Lesku
z dnia 18 marca 2010 r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
w latach 2010-2015**

Spis treści:

1. Wstęp	3
2. Cel główny programu.....	6
3. Założenia programu	7
4. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie leski.....	9

I WSTĘP

Niepełnosprawność jest jednym z poważniejszych zjawisk i problemów współczesnego świata. Znaczenie tych problemów wynika z rozmiarów i powszechności jej występowania w populacji, a także z konsekwencji, jakie wywołuje w sensie indywidualnym i społecznym. Niepełnosprawność bywa następstwem wypadków, wad wrodzonych, choroby i może powstać w różnym okresie życia osób.

Uchwalona przez Ogólne Zgromadzenie ONZ – Deklaracja Praw Osób Niepełnosprawnych z dnia 9 grudnia 1975 roku wprowadza pojęcie „osoby niepełnosprawnej”,- która nie może samodzielnie, częściowo lub całkowicie zapewnić sobie możliwości normalnego życia, indywidualnego lub społecznego na wskutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznych lub psychicznych. Prawa przedstawione w Deklaracji odnoszą się do wszystkich bez wyjątku osób niepełnosprawnych jak i ich rodzin. Osobom niepełnosprawnym przysługują te same podstawowe prawa , które mają inni pełnosprawni obywatele oraz prawo:

- cywilne;
- polityczne,
- do opieki medycznej,
- ekonomicznego i społecznego zabezpieczenia,
- opieki psychologicznej usprawniającej,
- do środków umożliwiających im osiągnięcie największej samodzielności,
- do życia na pewnym poziomie,
- do uzyskania zatrudnienia,
- do życia z ich rodzinami,
- do partycypowania we wszystkich formach życia społecznego, twórczego i rekreacji

Nasza Konstytucja uchwalona z dnia 2 kwietnia 1997 roku, jako jedną z zasad ogólnych dotyczących wolności, praw i obowiązków człowieka i obywatela, ustanawia równość wszystkich wobec prawa i prawo wszystkich do równego traktowania przez władze publiczne. Jednocześnie określa, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. – Karta Praw Osób Niepełnosprawnych jest szczególnym dokumentem odnoszącym się do osób niepełnosprawnych. Konkretnie zadania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane przez samorząd powiatowy zostały określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Większość z nich realizowana jest przy wsparciu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Przepisy tej ustawy wskazują podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań z niej wynikających w ustawie znalazł się zapis zobowiązujący samorządy powiatowe do opracowania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

W ostatnich latach zaszły istotne zmiany w postrzeganiu osób z niepełnosprawnością.

Postrzegamy osoby niepełnosprawne nie tylko jako osoby chore, ale też zauważamy bariery, na jakie ona napotyka w środowisku. Chodzi przede wszystkim o bariery społeczne, ekonomiczne, fizyczne i architektoniczne.; mimo, iż osoby niepełnosprawne posiadają te same fundamentalne prawa, co wszyscy inni obywatele w rzeczywistości, niestety napotykają jednak na zbyt wiele przeszkód, by mogły z tych praw w pełni korzystać. Aby osobom niepełnosprawnym zagwarantować prawa człowieka potrzeba stworzenia mechanizmów wyrównywania szans i warunków do korzystania z przysługujących im praw. Równoległe z tym należy przeciwdziałać dyskryminacji tych osób. Życie osoby niepełnosprawnej to ciągła walka.

Z jednej strony zmaganie się z ograniczeniami spowodowanymi niepełnosprawnością z drugiej strony muszą przełamywać negatywne stereotypy, jakie tkwią w społeczeństwie w odbiorze i postrzeganiu tych osób. Problem ten odnosi się również do bliskich osób niepełnosprawnych. Przede wszystkim im bardzo trudno na początku zaakceptować niepełnosprawność drugiej osoby. Pokonywanie społecznych i psychicznych skutków niepełnosprawności w pewnym sensie ogranicza lub dłużej trwa osiągnięcie optymalnego poziomu życia przez osoby niepełnosprawne. Podstawą wszelkich działań kierowanych do tej grupy ludzi jest tworzenie takich warunków lokalnych, które umożliwiają osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym tak samo jak osobom sprawnym. Osoby niepełnosprawne w codziennym życiu napotykać na bariery w szczególności architektoniczne, społeczne i psychiczne. W celu możliwości wydobycia istniejących możliwości samodzielnego życia należy podejmować działania usuwania barier we wszystkich tych trzech w/w sferach ze szczególnym naciskiem na sferę społeczną i psychiczną.

Organizacja Narodów Zjednoczonych ustanowiła dzień 3 grudnia Międzynarodowym Dniem „Osób Niepełnosprawnych”. W grudniu każdego roku jest podejmowanych wiele inicjatyw, których celem jest podniesienie świadomości społeczeństwa i zwrócenie uwagi opinii publicznej na problemy osób niepełnosprawnych.

II. Cele główne programu

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do podstawowych kierunków działań samorządu należy:

1) Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych obejmuje zakres działań związanych z umożliwieniem osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.

2) Rehabilitacja zawodowa oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja zawodowa to zespół działań, umożliwiających osobom niepełnosprawnym uzyskanie lub utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia stosownie do niepełnosprawności oraz uzyskanie awansu zawodowego poprzez umożliwienie korzystania z poradnictwa zawodowego, szkoleń i pośrednictwa pracy.

3) Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

Prawa osób niepełnosprawnych zostały określone w Uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 197 r. Karat Praw Osób Niepełnosprawnych. Z powyższego uregulowania wynika, iż osoby niepełnosprawne powinny być beneficjentami wszystkich praw, które przysługują osobom pełnosprawnym. Osoby niepełnosprawne mogą jednak w praktyce napotkać się z trudnościami w korzystaniu z niektórych możliwości

w związku ze swoimi ograniczeniami. Rzeczywiste zagwarantowanie praw człowieka wymaga zatem stworzenia mechanizmów wyrównania szans i warunków do korzystania w pełni z praw przysługujących wszystkim obywatelom.

III. Założenia programu

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym i ważnym elementem polityki i pomocy społecznej powiatu leskiego. Polityka ta skierowana jest głównie na minimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz zaspokajanie potrzeb ludzi niepełnosprawnych we wszystkich płaszczyznach życia tj.:

- 1) integracja osób niepełnosprawnych w lokalnym społeczeństwie,
- 2) podnoszenie świadomości społecznej celem akceptacji osób niepełnosprawnych,
- 3) wyrównywanie szans z zakresie edukacji oraz szeroki dostęp do niej dla osób niepełnosprawnych,
- 4) stworzenie dogodnych warunków w zakresie dostępu do rehabilitacji ;
- 5) aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie nowych stanowisk pracy,
- 6) likwidacja barier transportowych poprzez zakup, wymianę lub przystosowanie pojazdów dla osób niepełnosprawnych, co zwiększy mobilność tych osób – „Program wyrównywania różnic między regionami”,
- 7) ułatwianie kontaktów z otoczeniem poprzez organizacje imprez dających możliwości samorealizacji osobom niepełnosprawnym przyczyniając się tym samym do kształtowania ich wizerunku,

- 8) eliminowanie czynników podejmujących niepełnosprawność,
- 9) poprawa życia codziennego osób niepełnosprawnych – swobodne poruszanie się i samodzielne funkcjonowanie,
- 10) umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji,
- 11) propagowanie wiedzy o problematyce związanej z osobami niepełnosprawnymi,
- 12) udzielanie pomocy rodzinom i opiekunom osób niepełnosprawnych oraz wszystkim, którzy interesują się problematyką osób niepełnosprawnych,
- 13) likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – zadanie realizowane przez PCPR w ramach rehabilitacji społecznej,
- 14) udział osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – zadanie realizowane przez PCPR w ramach rehabilitacji społecznej (środki PFRON o EFS),
- 15) prowadzenie poradnictwa grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno – zawodowych- w ramach PO KL, środki EFS,
- 16) zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne zadanie realizowane przez PCPR w ramach rehabilitacji społecznej,
- 17) likwidacja barier architektonicznych w zakładach opieki zdrowotnej i placówkach edukacyjnych zadanie realizowane przez PCPR w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”,
- 18) zwiększenie możliwości korzystania z rehabilitacji w zakładach opieki zdrowotnej- doposażenie zakładów w specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny zadanie realizowane w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”,
- 19) udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,

- 20) organizacja szkoleń,
- 21) refundacja wynagrodzeń i składek ZUS,
- 22) utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej,
- 23) adaptacja parteru Domu Ludowego w Huzelach na potrzeby Warsztatu Terapii Zajęciowej- celem zwiększenia liczby uczestników o dwie grupy terapeutyczne (dodatkowe 10 osób).

IV. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie leskim

Powiat leski utworzony jest z 5 gmin:

1) miejsko – gminna : Lesko

2) wiejskie:

- Baligród
- Cisna
- Olszanica
- Solina

Na koniec października 2009 r. liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesku wynosiła 2238 osób w tym 1066 kobiet. W tej liczbie znaczącą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy było 15 osób niepełnosprawnych w tym 6 kobiet. Na terenie powiatu leskiego działa pięć Ośrodków Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Huzelach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Lesku, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie SOS w Lesku. W Lesku funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy.

Na terenie powiatu działają również organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych tj:

- 1) Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Lesku z/s w Huzelach;
- 2) Stowarzyszenie Na Rzecz Integracji Osób Niepełnosprawnych Umysłowo „Partner”;
- 3) Polski Związek Niewidomych;
- 4) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków;
- 5) Polski Związek Emerytów i Rencistów

PRZEWODNICZĄCY RADY
mgr Wiesław Matuszewski